

LIETUVOS RESPUBLIKOS IR KANADOS SUTARTIS DĖL SOCIALINĖS APSAUGOS

LIETUVOS RESPUBLIKA IR KANADA, toliau – **Šalys**,
PASIRYŽUSIOS bendradarbiauti socialinės apsaugos srityje,
NUSPRENDUSIOS tuo tikslu sudaryti Sutartį,
SUSITARĖ:

I DALIS BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis Sąvokų apibrėžimai

1. Šioje Sutartyje:

„draudimo stažas“ – įmokų mokėjimo, draudimo ar gyvenimo Šalyje laikotarpis, suteikiantis teisę į išmoką pagal tos Šalies teisės aktus; Kanadoje tai taip pat yra laikotarpis, per kurį yra mokama invalidumo pensija pagal Kanados pensijų planą;

„gyventojas“ – Lietuvos Respublikoje: teisėtai Lietuvos Respublikos teritorijoje gyvenantis asmuo, įskaitant tą, kuriam suteiktas nuolatinio ar laikino gyventojų statusas;

„išmoka“ – bet kokia Šalies pinigine išmoka, kurią nustato tos Šalies teisės aktai, įskaitant tai piniginei išmokai taikomus visus priedus ar padidinimus;

„kompetentinga įstaiga“ – Lietuvos Respublikoje: institucija ar institucijos, atsakingos už 2 straipsnyje nurodytų teisės aktų įgyvendinimą; Kanadoje: kompetentinga valdžios institucija;

„kompetentinga valdžios institucija“ – Šalies ministras ar ministrai, atsakingi už tos Šalies teisės aktų taikymą;

„teisės aktai“ – 2 straipsnyje nurodyti Šalies įstatymai ir kiti teisės aktai.

2. Bet kuri šiame straipsnyje neapibrėžta sąvoka turi taikomuose nacionaliniuose teisės aktuose nustatytą reikšmę.

2 straipsnis Teisės aktai, kuriems taikoma ši Sutartis

1. Ši Sutartis taikoma šiems teisės aktams:

(a) Lietuvos Respublikoje:

(i) Valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymui ir su juo susijusiems teisės aktams;

(ii) Valstybinio socialinio draudimo įstatymui, tačiau tik tiek, kiek tai susiję su pensijų draudimu;

(iii) Pensijų sistemos reformos įstatymui ir su juo susijusiems teisės aktams.

(b) Kanadoje:

(i) Apsaugos senatvėje įstatymui ir su juo susijusiems teisės aktams;

(ii) Kanados pensijų planui ir su juo susijusiems teisės aktams.

2. Laikantis šio straipsnio 3 dalies ši Sutartis taip pat taikoma įstatymams ir kitiems teisės aktams, kurie iš dalies keičia, papildo, konsoliduoja arba pakeičia šio straipsnio 1 dalyje nurodytus teisės aktus.

3. Ši Sutartis taip pat taikoma įstatymams ir kitiems teisės aktams, kurie išplečia Šalies teisės aktų taikymo sritį, apimdami naujas išmokų gavėjų kategorijas arba naujas išmokas, jeigu ta Šalis ne vėliau kaip per tris mėnesius nuo tokių įstatymų ir kitų teisės aktų įsigaliojimo nepranešė kitai Šaliai, kad tam prieštarauja.

3 straipsnis

Asmenys, kuriems taikoma ši Sutartis

Ši Sutartis taikoma bet kuriam asmeniui, kuriam yra arba buvo taikomi Lietuvos Respublikos arba Kanados teisės aktai, ir to asmens išlaikytiniams ar maitintojo netekusiems asmenims, apibrėžtiems kiekvienos iš Šalių taikomuose teisės aktuose.

4 straipsnis

Vienodų sąlygų taikymas

Bet kuris asmuo, kuriam yra arba buvo taikomi Šalies teisės aktai, ir tokio asmens išlaikytiniai bei maitintojo netekę asmenys pagal kitos Šalies teisės aktus turi pareigas ir teisę į juose numatytas išmokas tomis pačiomis sąlygomis kaip ir pastarosios Šalies piliečiai.

5 straipsnis

Išmokų mokėjimas į užsienį

1. Jeigu šioje Sutartyje nenumatyta kitaip, bet kuriam 3 straipsnyje nurodytam asmeniui pagal kurios nors Šalies teisės aktus mokamos išmokos, įskaitant išmokas, į kurias teisė buvo įgyta pagal šią Sutartį, negali būti mažinamos, keičiamos, sustabdomos arba nutraukiamas jų mokėjimas tik dėl to, kad tas asmuo yra kitos Šalies teritorijoje, ir šios išmokos turi būti mokamos, kai tas asmuo yra kitos Šalies teritorijoje.

2. Pagal šią Sutartį mokėtinos išmokos asmeniui, kuriam yra arba buvo taikomi abiejų Šalių teisės aktai, arba to asmens išlaikytiniui ar maitintojo netekusiam asmeniui mokamos tada, kai tas asmuo, jo išlaikytinis arba maitintojo netekęs asmuo yra trečiosios valstybės teritorijoje.

II DALIS

NUOSTATOS DĖL TAIKOMŲ TEISĖS AKTŲ

6 straipsnis

Bendrosios taisyklės, taikomos pagal darbo sutartį dirbantiems ir savarankiškai dirbantiems asmenims

Laikantis 7–9 straipsnių:

(a) vienos Šalies teritorijoje pagal darbo sutartį dirbančiam asmeniui to darbo laikotarpiu taikomi tik tos Šalies teisės aktai;

(b) savarankiškai dirbančiam asmeniui, gyvenančiam vienos Šalies teritorijoje ir dirbančiam sau kitos Šalies teritorijoje arba abiejų Šalių teritorijose, to darbo laikotarpiu taikomi tik pirmosios Šalies teisės aktai.

7 straipsnis

Siuntimas dirbti į užsienį

Pagal darbo sutartį dirbančiam asmeniui, kuriam taikomi vienos Šalies teisės aktai ir kuris dirba kitos Šalies teritorijoje tam pačiam ar susijusiam darbdaviui, to darbo laikotarpiu taikomi tik pirmosios Šalies teisės aktai, tarytum tas darbas būtų atliekamas jos teritorijoje. Siuntimo dirbti į užsienį atveju toks teisės aktų taikymas negali trukti ilgiau kaip 60 mėnesių, jeigu nėra gautas išankstinis abiejų Šalių kompetentingų valdžios institucijų sutikimas.

8 straipsnis

Darbas diplomatinėse ir konsulinėse atstovybėse

1. Nepaisant jokios šios Sutarties nuostatos, toliau taikomos 1961 m. balandžio 18 d. Vienos konvencijos dėl diplomatinių santykių ir 1963 m. balandžio 24 d. Vienos konvencijos dėl konsulinių santykių nuostatos dėl socialinės apsaugos.

2. Asmeniui, kuriam yra taikomi vienos Šalies teisės aktai ir kuris vyksta dirbti tos Šalies diplomatinėje ar konsulinėje atstovybėje, esančioje kitos Šalies teritorijoje, to darbo laikotarpiu taikomi tik pirmosios Šalies teisės aktai.

3. Vienos Šalies teritorijoje gyvenančiam ir kitos Šalies diplomatinėje ar konsulinėje atstovybėje dirbančiam asmeniui to darbo laikotarpiu taikomi tik pirmosios Šalies teisės aktai, išskyrus 1 ir 2 dalyje numatytus atvejus. Tačiau jeigu tas asmuo, prieš pradėdamas dirbti, mokėjo įmokas pagal įdarbinančios Šalies teisės aktus, jis per šešis mėnesius nuo to darbo pradžios arba šios Sutarties įsigaliojimo, atsižvelgiant į tai, kuri data yra vėlesnė, gali pasirinkti, kad jam būtų taikomi tik antrosios Šalies teisės aktai.

9 straipsnis

Išimtys

Šalių kompetentingos valdžios institucijos bendru susitarimu gali pakeisti 6–8 straipsnių taikymą bet kuriam asmeniui arba asmenų kategorijoms.

10 straipsnis

Tam tikrų gyvenimo laikotarpių apibrėžimas pagal Kanados teisės aktus

1. Apskaičiuojant išmokų dydį pagal Apsaugos senatvėje įstatymą:
 - (a) jei asmeniui yra taikomas Kanados pensijų planas arba Kanados provincijos išsamus pensijų planas bet kuriuo buvimo ar gyvenimo Lietuvos Respublikoje laikotarpiu, tas laikotarpis laikomas to asmens, taip pat kartu su juo gyvenančio sutuoktinio arba sugyventinio ir išlaikytinių gyvenimo Kanadoje laikotarpiu, jei dėl darbo pagal darbo sutartį arba dėl savarankiško darbo jiems nėra taikomi Lietuvos Respublikos teisės aktai;
 - (b) jei asmeniui bet kuriuo buvimo ar gyvenimo Kanadoje laikotarpiu taikomi Lietuvos Respublikos teisės aktai, tas laikotarpis nėra laikomas to asmens ir kartu su juo gyvenančio sutuoktinio, sugyventinio ir išlaikytinių gyvenimo Kanadoje laikotarpiu, jei tuo metu dėl darbo pagal darbo sutartį arba dėl savarankiško darbo jiems nėra taikomas Kanados pensijų planas arba Kanados provincijos išsamus pensijų planas.
2. Taikant 1 dalį:
 - (a) laikoma, kad Kanados pensijų planas arba Kanados provincijos išsamus pensijų planas yra taikomas asmeniui jo buvimo ar gyvenimo Lietuvos Respublikoje ar Kanadoje laikotarpiu tik tuo atveju, jei tuo metu dėl darbo pagal darbo sutartį arba dėl savarankiško darbo tas asmuo moka įmokas pagal atitinkamą planą;
 - (b) laikoma, kad Lietuvos Respublikos teisės aktai taikomi asmens buvimo ar gyvenimo Kanadoje arba Lietuvos Respublikoje laikotarpiu tik tuo atveju, jei tuo laikotarpiu tas asmuo dėl darbo pagal darbo sutartį arba dėl savarankiško darbo moka privalomas įmokas pagal tuos teisės aktus.

III DALIS NUOSTATOS DĖL IŠMOKŲ

1 SKYRIUS SUMAVIMAS

11 straipsnis

Laikotarpiai pagal Lietuvos Respublikos ir Kanados teisės aktus

1. Jei asmuo neturi teisės į išmoką, nes jis pagal vienos Šalies teisės aktus neįgijo pakankamo draudimo stažo, to asmens teisė į šią išmoką nustatoma susumuojant šiuos ir 2–4 dalyse nurodytus laikotarpius, jeigu jie nesutampa.

2. (a) nustatant teisę į išmoką pagal Kanados Apsaugos senatvėje įstatymą, pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus įgytas draudimo stažas yra laikomas gyvenimo Kanadoje laikotarpiu;

(b) nustatant teisę į išmoką pagal Kanados pensijų planą, kalendoriniai metai, iš kurių mažiausiai trys mėnesiai yra laikomi draudimo stažu pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, yra laikomi metų trukmės stažu pagal Kanados pensijų planą.

3. Nustatant teisę į senatvės pensiją pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus:

(a) pagal Kanados pensijų planą įgytas kalendorinių metų trukmės draudimo stažas yra laikomas dvylikos mėnesių draudimo stažu pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus;

(b) pagal Kanados Apsaugos senatvėje įstatymą įgytas mėnesio trukmės draudimo stažas, kuris nėra pagal Kanados pensijų planą įgyto draudimo stažo dalis, laikomas mėnesio draudimo stažu pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus.

4. Nustatant teisę į invalidumo, našlių ar našlaičių pensiją pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, pagal Kanados pensijų planą įgytas kalendorinių metų draudimo stažas laikomas dvylikos mėnesių draudimo stažu pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus.

12 straipsnis

Laikotarpiai pagal trečiosios valstybės teisės aktus

Jei asmuo neturi teisės į išmoką už susumuotą draudimo stažą pagal abiejų Šalių teisės aktus, apskaičiuotą pagal 11 straipsnį, to asmens teisė į tą išmoką nustatoma sumuojant šiuos laikotarpius ir draudimo stažą, įgytą pagal trečiosios valstybės, su kuria abi Šalys yra susaistytos socialinės apsaugos dokumentais, numatančiais laikotarpių sumavimą, teisės aktus.

13 straipsnis

Minimalus laikotarpis

Nepaisant visų kitų šios Sutarties nuostatų, jei bendra draudimo stažo, kurį asmuo įgijo pagal vienos Šalies teisės aktus, trukmė yra trumpesnė negu vieneri metai ir jeigu, atsižvelgiant tik į tuos laikotarpius, pagal tos Šalies teisės aktus teisė į išmoką neįgyjama, tos Šalies kompetentinga įstaiga neprivalo pagal šią Sutartį mokėti tam asmeniui išmoką už tą stažą.

2 SKYRIUS

IŠMOKOS PAGAL KANADOS TEISĖS AKTUS

14 straipsnis

Išmokos pagal Apsaugos senatvėje įstatymą

1. Jei asmuo turi teisę į pensiją ar pašalpą pagal Apsaugos senatvėje įstatymą tik taikant 1 skyriaus nuostatas dėl sumavimo, Kanados kompetentinga įstaiga tam asmeniui mokėtinos pensijos ar pašalpos dydį apskaičiuoja pagal to įstatymo, reglamentuojančio dalinės pensijos ar pašalpos mokėjimą, nuostatas, remdamasi tik gyvenimo Kanadoje laikotarpiais, į kuriuos gali būti atsižvelgiama pagal tą įstatymą.

2. Šio straipsnio 1 dalis taip pat taikoma ne Kanadoje gyvenančiam asmeniui, kuris Kanadoje turėtų teisę į visą pensiją, tačiau neišgyveno Kanadoje minimalaus laikotarpio, kuris pagal Apsaugos senatvėje įstatymą yra būtinas pensijai mokėti už Kanados ribų.

3. Nepaisant bet kurių kitų šios Sutarties nuostatų:

(a) senatvės apsaugos pensija ne Kanadoje gyvenančiam asmeniui mokama tik tada, jei to asmens gyvenimo laikotarpiai, susumuoti pagal 1 skyrių, yra ne trumpesni negu

minimalus gyvenimo Kanadoje laikotarpis, kuris pagal Apsaugos senatvėje įstatymą yra būtinas pensijai mokėti už Kanados ribų;

- (b) pašalpa ir garantuojamas pajamų priedas ne Kanadoje gyvenančiam asmeniui mokami tik tokio dydžio, kuris leistinas pagal Apsaugos senatvėje įstatymą.

15 straipsnis

Išmokos pagal Kanados pensijų planą

Jei asmuo turi teisę į išmoką tik taikant 1 skyriaus nuostatas dėl sumavimo, Kanados kompetentinga įstaiga tam asmeniui mokėtinos išmokos dydį apskaičiuoja taip:

(a) su uždarbiu susijusi išmokos dalis nustatoma pagal Kanados pensijų plano nuostatas tik remiantis pensiniu uždarbiu pagal tą planą;

(b) fiksuoto dydžio išmokos dalis nustatoma dauginant:

(i) fiksuoto dydžio išmokos dalį, nustatytą pagal Kanados pensijų plano nuostatas, iš

(ii) trupmenos, kurią sudaro įmokų mokėjimo pagal *Kanados pensijų planą* laikotarpių ir minimalaus būtino laikotarpio, kuris pagal šį planą reikalingas teisei į tą išmoką įgyti, santykis, tačiau bet kuriuo atveju trupmenos dydis neturi būti didesnis už vienetą.

3 SKYRIUS

PENSIJOS PAGAL LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISĖS AKTUS

16 straipsnis

Mokėtinos pensijos dydžio apskaičiavimas

1. Jei asmuo turi teisę į pensiją tik taikant 1 skyriaus nuostatas dėl sumavimo, Lietuvos Respublikos kompetentinga įstaiga mokėtinos pensijos dydį apskaičiuoja tik pagal draudimo stažą, įgytą pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus.

2. Nustatant invalidumo pensijos dydį, trūkstamas iki nustatyto senatvės pensijos amžiaus metų skaičius asmeniui nustatomas pagal draudimo stažą, įgyto tik pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, ir būtinojo draudimo stažo pagal tuos teisės aktus visai pensijai įgyti, santykį.

17 straipsnis

Teisė į išmokas ir jų mokėjimas

1. Pagal šio straipsnio 2 dalį 3 straipsnyje apibūdintas asmuo, gyvenantis Kanadoje, turi teisę į išmokas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus tomis pačiomis sąlygomis, kaip gyvendamas Lietuvos Respublikoje.

2. Nustatant Kanadoje gyvenančio asmens teisę į išmoką pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, iki 1991 m. birželio 1 d. buvusios Sovietų Sąjungos teritorijoje įgytas draudimo stažas įskaitomas tik tada, jei asmuo, dirbdamas Lietuvos įmonėje, įstaigoje ar organizacijoje, netaikant 1 skyriaus sumavimo nuostatų, yra įgijęs minimalų draudimo stažą, kuris yra būtinas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus.

IV DALIS

ADMINISTRACINĖS IR KITOS NUOSTATOS

18 straipsnis

Administracinis susitarimas

1. Šalių kompetentingos valdžios institucijos sudaro administracinį susitarimą, nustatantį priemones, būtinas šiai Sutarčiai taikyti.

2. Tuo administraciniu susitarimu paskiriamos Šalių susižinojimo tarnybos.

19 straipsnis

Keitimasis informacija ir savitarpio pagalba

1. Už šios Sutarties taikymą atsakingos kompetentingos valdžios institucijos ir kompetentingos įstaigos:

- (a) kiek leidžia jų įgyvendinami teisės aktai, perduoda viena kitai informaciją, būtiną tiems teisės aktams taikyti;
- (b) teikia viena kitai paramą ir pagalbą nustatant teisę į išmokas arba išmokos dydį pagal šią Sutartį arba teisės aktus, kuriems taikoma ši Sutartis, tarytum būtų taikomi jų pačių teisės aktai;
- (c) kuo greičiau perduoda viena kitai informaciją apie priemones, kurių jos ėmėsi šiai Sutartčiai taikyti, arba apie jų atitinkamų teisės aktų pakeitimus, jeigu šie pakeitimai turi įtakos šios Sutarties taikymui.

2. Šio straipsnio 1 dalies b punkte minima pagalba teikiama nemokamai pagal administracinio susitarimo, sudaryto pagal 18 straipsnį, nuostatas dėl tam tikrų išlaidų kompensavimo.

3. Jei pagal vienos Šalies įstatymus nereikalaujama atskleisti informacijos, bet kuri informacija apie asmenį, kurią ta Šalis perdavė kitai Šaliai pagal šią Sutartį, yra konfidenciali ir naudojama tik šiai Sutartčiai bei teisės aktams, kuriems taikoma ši Sutartis, įgyvendinti.

20 straipsnis

Atleidimas nuo mokesčių ir išlaidų ar jų sumažinimas

1. Atleidimas nuo mokesčių, teismo išlaidų ir administravimo mokesčių, kuris numatytas pagal vienos Šalies teisės aktų nuostatas, susijusias su bet kurio reikalingo pateikti pažymėjimo ar dokumento, kad būtų taikomi tie teisės aktai, išdavimu, galioja ir išduodant pažymėjimus ar dokumentus, reikalingus pateikti taikant kitos Šalies teisės aktus.

2. Bet kurio oficialaus dokumento, reikalaujamo pateikti taikant šią Sutartį, autentiškumo nereikia tvirtinti diplomatinėse ar konsulinėse atstovybėse bei atlikti panašų formalumą.

21 straipsnis

Bendravimo kalba

Taikydamos šią Sutartį, Šalių kompetentingos valdžios institucijos ir kompetentingos įstaigos gali tiesiogiai bendrauti bet kurios Šalies bet kuria valstybine kalba.

22 straipsnis

Prašymo, pranešimo ar apeliacinio skundo padavimas

1. Jeigu prašymai, pranešimai ar apeliaciniai skundai dėl teisės į išmoką arba dėl išmokos dydžio pagal vienos Šalies teisės aktus, kurie, taikant tuos teisės aktus, turėtų būti paduoti tos Šalies kompetentingai valdžios institucijai ar kompetentingai įstaigai per nustatytą laiką, tačiau per tą patį laiką yra paduodami kitos Šalies kompetentingai valdžios institucijai ar kompetentingai įstaigai, laikoma, kad jie buvo paduoti pirmosios Šalies kompetentingos valdžios institucijai ar kompetentingai įstaigai. Prašymų, pranešimų ir apeliacinių skundų padavimo kitos Šalies kompetentingai valdžios institucijai ar kompetentingai įstaigai data yra laikoma jų padavimo pirmosios Šalies kompetentingai valdžios institucijai ar kompetentingai įstaigai data.

2. Pagal šio straipsnio šios dalies antrą sakinį prašymas dėl išmokos pagal vienos Šalies teisės aktus, paduotas įsigaliojus šiai Sutartčiai, yra laikomas prašymu dėl atitinkamos išmokos pagal kitos Šalies teisės aktus, jeigu tas pareiškėjas, paduodamas:

- (a) prašo, kad prašymas būtų laikomas pateiktu pagal kitos Šalies teisės aktus, arba
- (b) pateikia informaciją, kad draudimo stažas buvo įgytas pagal kitos Šalies teisės aktus.

Pirmesnis sakinytis netaikomas, jeigu pareiškėjas prašo, kad jo prašymas dėl išmokos pagal kitos Šalies teisės aktus būtų atidėtas.

3. Bet kuriuo atveju, kai taikoma šio straipsnio 1 arba 2 dalis, kompetentinga valdžios institucija ar kompetentinga įstaiga, kuriai buvo paduotas prašymas, pranešimas ar apeliacinis skundas, nedelsdama perduoda jį kitos Šalies kompetentingos valdžios institucijai ar kompetentingai įstaigai.

23 straipsnis **Išmokų mokėjimas**

1. Šalies kompetentinga įstaiga savo prievoles pagal šią Sutartį vykdo bet kurios Šalies valiuta.

2. Išmokos jų gavėjams mokamos neišskaičiuojant administravimo išlaidų, kurios gali susidaryti išmokant išmokas.

3. Jeigu Šalis nustato valiutos kontrolės priemones arba kitas panašias priemones, ribojančias išmokų mokėjimą, perlaidas ar lėšų pervedimą arba kitų finansinių priemonių perdavimą asmenims, esantiems už jos teritorijos ribų, Šalis nedelsdama imasi tinkamų priemonių, kad užtikrintų bet kurios pagal šią Sutartį išmokėtinos sumos išmokėjimą asmenims, apibrėžtiems 3 straipsnyje, kurie gyvena kitos Šalies teritorijoje.

24 straipsnis **Ginčų sprendimas**

1. Šalių kompetentingos valdžios institucijos, kiek tai įmanoma, sprendžia bet kuriuos nesutarimus, kylančius dėl šios Sutarties aiškinimo ar taikymo, laikydamosi jo dvasios ir pagrindinių principų.

2. Šalys kurios nors iš jų prašymu nedelsdamos tariasi dėl klausimų, kurių neišsprendė kompetentingos valdžios institucijos pagal šio straipsnio 1 dalį.

3. Bet koks Šalių ginčas dėl šios Sutarties aiškinimo, kurio nepavyko išspręsti ar sureguliuoti tariantis pagal šio straipsnio 1 ar 2 dalį, vienos iš Šalių prašymu perduodamas nagrinėti arbitražo teismui.

4. Jeigu Šalys kartu nenusprendžia kitaip, arbitražo teismą sudaro trys arbitrai: po vieną arbitrą paskiria abi Šalys, ir taip paskirti du arbitrai paskiria trečią, kuris eina pirmininko pareigas; jei kuri nors Šalis nepaskiria savo arbitro arba tie du arbitrai nesusitaria tarpusavyje, kitos Šalies kompetentinga valdžios institucija prašo Tarptautinio Teisingumo Teismo pirmininką paskirti pirmosios Šalies arbitrą arba tie du paskirti arbitrai prašo Tarptautinio Teisingumo Teismo pirmininką paskirti arbitražo teismo pirmininką.

5. Jei Tarptautinio Teisingumo Teismo pirmininkas yra kurios nors Šalies pilietis, paskyrimo funkcija perduodama pirmininko pavaduotojui arba kitam aukštesnes pareigas einančiam Teismo nariui, kuris nėra nė vienos iš Šalių pilietis.

6. Arbitražo teismas nustato savo darbo tvarką, tačiau sprendimai priimami balsų dauguma.

7. Arbitražo teismo sprendimas yra galutinis ir privalomas.

25 straipsnis **Susitarimai su Kanados provincija**

Atitinkama Lietuvos Respublikos valdžios institucija ir Kanados provincija gali sudaryti susitarimus bet kuriais socialinės apsaugos klausimais, priklausančiais Kanados provincijų jurisdikcijai, jei tie susitarimai neprieštarauja šios Sutarties nuostatom.

V DALIS
PEREINAMOJO LAIKOTARPIO IR BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

26 straipsnis
Pereinamojo laikotarpio nuostatos

1. Draudimo stažas, įgytas iki šios Sutarties įsigaliojimo, įskaitomas nustatant teisę į išmoką ir jos dydį pagal šią Sutartį.
2. Nė viena šios Sutarties nuostata nesuteikia teisės į išmoką už laikotarpį iki šios Sutarties įsigaliojimo.
3. Pagal šio straipsnio 2 dalį išmoka, išskyrus vienkartinę išmoką, išmokama pagal šią Sutartį už draudiminiuosius įvykius, įvykusius iki šios Sutarties įsigaliojimo.

27 straipsnis
Trukmė ir nutraukimas

1. Ši Sutartis galioja neribotą laiką. Ją bet kuri Šalis bet kuriuo metu gali nutraukti, apie tai raštu prieš dvylika mėnesių pranešusi kitai Šaliai.
2. Nutraukus šią Sutartį, bet kuri asmens teisė, įgyta pagal jos nuostatas, išlieka ir yra deramasi dėl bet kurių pagal šias nuostatas tuo metu įgyjamų teisių suregulavimo.

28 straipsnis
Įsigaliojimas

Ši Sutartis įsigalioja pirmą ketvirto mėnesio, einančio po paskutinės dienos to mėnesio, kada Šalys diplomatiniais kanalais pasikeitė rašytiniais pranešimais, patvirtinančiais, kad įvykdyti atitinkami jų teisės reikalavimai, reikalingi šiai Sutarčiai įsigaliooti, dieną. Pasikeitimo rašytiniais pranešimais data yra paskutinio pranešimo įteikimo data.

TAI PATVIRTINDAMI, toliau nurodyti tinkamai savo Vyriausybių įgalioti asmenys pasirašė šią Sutartį.

PASIRAŠYTA Vilniuje 2005 m. liepos 5 d. dviem egzemplioriais, abu lietuvių, anglų ir prancūzų kalbomis. Visi tekstai yra autentiški.

LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

KANADOS VARDU
